

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра джазу та популярної музики

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант ОПП «Музичне мистецтво»
бакалаврського рівня вищої освіти,
доцент Я. Олексів
25 червня 2021 р.

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету фортепіано, джазу та
популярної музики, доцент

Т. МІЛОДАН Т. МІЛОДАН
25 червня 2021 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор
М. КУШНІР
25 червня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ ДЖАЗУ**

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Профілізація	Джазове фортепіано, Джазові оркестрові інструменти, Спів джазовий, Спів естрадний
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно-практичної підготовки (ОК 3.10.5, ОК 3.11.5, ОК 3.12.7)
Загальний обсяг	8 кредитів ЄКТС (240 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Термін викладання	1-4 семестри
Факультет	Фортепіано, джазу та популярної музики
Форма навчання	Денна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія джазу» для профілізацій «Джазове фортепіано», «Джазові оркестрові інструменти», «Спів джазовий», «Спів естрадний» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ТРАКАЛО Олександра Михайлівна – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри джазу та популярної музики, доцент кафедри композиції.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри джазу та популярної музики від 18 червня 2021 р., протокол № 6.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою курсу є формування у студентів уяви про історію та закономірності розвитку джазового музичного мистецтва, його сутність і різновиди для подальшого використання набутих знань в науковій, виконавській та педагогічній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є розширення знань про витоки, виникнення і розвиток джазової музики, ознайомлення з основними історико-стильовими закономірностями розвитку джазу та застосування набутих знань у майбутній професійній діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК2.** Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4.** Здатність до розв'язання проблем.
- ЗК5.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК6.** Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК7.** Здатність до критики та самокритики.
- ЗК8.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9.** Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій.
- ЗК10.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК11.** Здатність володіти іноземною мовою.
- ЗК12.** Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК13.** Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
- ЗК14.** Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК15.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК17.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- СК1.** Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
- СК3.** Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК4. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

СК8. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК9. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК10. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК11. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК12. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК13. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

СК14. Здатність здійснювати редакторську та лекторську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК15. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК16. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК17. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.

РН7. Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.

РН8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН9. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.

РН10. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН11. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН13. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.

PH14. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами											
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс	Семестри							
						Всього	у тому числі:			1	2	3	4	5	6	7	8				
	лекційні	індивідуа	практичні				Кількість тижнів в семестрі														
	15	15	15		15	15	15	15	15	15											
	Історія джазу	4	1-3			8	240	120	120			120	2	2	2	2					

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					Лекційні	Індивідуальні		Практичні
I		4	120	60	60		60	
	1	2	60	30	30		30	
	2	2	60	30	30		30	
II		4	120	60	60		60	
	3	2	60	30	30		30	
	4	2	60	30	30		30	

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (I-IV семестри)

I семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи	Лекційні години	Самостійна робота
1	Витоки джазу. Африканське коріння	Ознайомлення з передумовами виникнення джазу та виявлення коріння джазу в африканській музиці.	6	

		Прослуховування та аналіз музики.		6
2	Робітничі пісні	Поняття work songs. Їх типи та характерні риси.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
3	Регтайм, шоу менестрелів	Ознайомлення з поняттям регтайму, характерними ознаками стилю, умовами виникнення, характерними представниками, прослуховування та аналіз музики.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
4	Духовні співи (спірічуел, госпел)	Типи церковних афро-американських співів, характеристика, виконавці, прослуховування та аналіз музики.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		4
5	Блюз	Поняття блюзу. Архаїчний та класичний блюз. Блюзовий лад, блюзові тони, форма блюзу.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)				2
Разом			30	30

II семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи	Лекційні години	Самостійна робота
1	Новий Орлеан – народження джазу. Перші джазові музиканти	Виникнення джазу в Новому Орлеані, передумови і умови, риси архаїчного та ново-орлеанського джазу, типи оркестрів, перші джазмени.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		8
2	Розвиток джазу – за межами Нового Орлеану	Поява джазу в Чикаго, Канзасі, Нью-Йорку. Золотий вік джазу.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
3	Новий блюз	Європеїзація блюзу. Класичні блюзові співачки. Розвиток блюзу.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		8
4	Білі в джазі	Білий джаз 20-х років. Представники білого чиказького джазу.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)				2
Разом			30	30

III семестр

№з/п	Назва теми	Зміст роботи	Лекційні години	Самостійна робота
1	Біг-бенди	30-ті роки. Епоха свінгу. Біг-бенди.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
2	Страйд-піано	Традиції фортепіанного джазу. Гарлем страйд піано. Бугі-вугі. Синтез	6	

		традицій. Представники.		
		Прослуховування та аналіз музики.		5
3	Джазові саксофоністи	Поява саксофону в джазі. Саксофон канкурент труби як сольний інструмент.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		5
4	Свінговий бум	Зірки епохи свінгу.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
5	Поява джазу в Європі	Ранній європейський джаз (до 2-ї світової війни). Перші європейські джазмени.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		6
Підготовка до підсумкового контролю (заліку)				2
Разом			30	30

IV семестр

№ з/п	Назва теми	Зміст роботи	Лекційні години	Самостійна робота
1	Бі-боп	Сучасний джаз: 40-50-і роки: «революція» в джазі. Поява бі-бопу. Музична мова і представники.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		8
2	Перетворення фортепіанного джазу	Фортепіанний джаз Арта Тейтума, Телоніуса Монка, Бада Пауела. Друга хвиля боперів-піаністів.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		7
3	Відродження діксіленду	Стиль рівайвл. Причини, представники ареал.	6	
		Прослуховування та аналіз музики.		5
4	Джаз в Європі після II світової війни	Європейський джаз після 2-ї світової війни. Національні школи, осередки, представники.	8	
		Прослуховування та аналіз музики.		8
Підготовка до підсумкового контролю (екзамену)				2
Разом			30	30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	

64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з поточного та семестрового контролю

Поточний контроль	3 експрес-опитування 0-10 балів за кожне (максимум 30 балів)
Семестровий контроль	0-70 балів
Всього	0-100 балів

«Відмінно» А (90-100) – студент вільно оперує спеціальною термінологією та володіє матеріалом курсу, відповідає на теоретичні питання, вільно оперує передбаченим курсом музичним матеріалом та вміє творчо вирішувати поставлені складні задачі, має власне ставлення до предмету, порівнює отриману інформацію з власним досвідом та розумінням, творчо осмислює мету і завдання курсу. Продуктивний, творчий рівень опанування матеріалу.

«Добре» В (82-89) – студент майже вільно володіє основною інформацією з даного курсу, логічно викладає думку та відповідає на теоретичні питання, орієнтується в музичному матеріалі та у фаховій літературі, але не вміє зробити самостійних висновків і запропонувати власну концепцію застосування засвоєної інформації в майбутній професійній практиці, орієнтується швидше на готові моделі вирішення поставлених задач. Репродуктивний рівень опанування матеріалу.

«Добре» С (74-81) – студент володіє основною інформацією з даного курсу, логічно викладає думку та відповідає на теоретичні питання, орієнтується в музичному матеріалі та у фаховій літературі, але не вміє зробити самостійних висновків і запропонувати власну концепцію застосування засвоєної інформації в майбутній професійній практиці, орієнтується швидше на готові моделі вирішення поставлених задач. Репродуктивний рівень опанування матеріалу.

«Задовільно» D (64-73) – студент в загальному володіє інформацією з даного курсу, відповідає на теоретичні питання, орієнтується в музичному матеріалі та у фаховій літературі, але не демонструє належних знань і навиків роботи. Переважно фрагментарний рівень опанування матеріалу.

«Задовільно» E (60-63) – студент має певне уявлення про дану дисципліну, відповідає на теоретичні питання, однак його знання достатньо фрагментарні, неповні, не пов'язуються в цілісну систему, являють собою набір окремих фактів, подій, явищ, назв, що не утворюють цілісної картини. До того

ж студент не демонструє належних знань і навиків роботи. Фрагментарний рівень опанування матеріалу.

«Незадовільно» FX (35-59) (з можливістю повторного складання екзамену або заліку) – студент слабо володіє інформацією з даного курсу, його знання дуже фрагментарні, лише частково демонструє знання основних категорій і понять дисципліни, він не відповідає на теоретичні питання, недостатньо орієнтується в музичному матеріалі та у фаховій літературі, не демонструє належних навиків роботи. Оглядово-вибірковий рівень опанування матеріалу.

«Незадовільно» F (0-34) (з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку) – студент знає окремі факти, події, назви, проте плутається в них, не диференціює за фундаментальними ознаками, не укладає в послідовність за будь-якими фундаментальними ознаками; не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не відповідає на теоретичні питання, не орієнтується в музичному матеріалі та у фаховій літературі, не демонструє належних навиків роботи, не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядово-вибірковий рівень опанування матеріалу.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Історія джазу» інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з предмету, який вивчається.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Аускерт Л. Британские раритеты // Jazz-Квадрат. 2007. URL : <http://www.nestor.minsk.by/jz/articles/1999/19/jz1910.htm>
2. Барбан Е. Эстетические границы джаза: Проблемы. События. Мастера. М.: Искусство, 1991. 428 с.
3. Бержеро Ф. История джаза со времён бопа. М. : АСТ-Астрель, 2003. 160 с.
4. Дряпка В. Розкриваючи світ джазу, рок і поп-музики: Книга-для вчителя. К. : ТРЕЛАКС, 1997. 184 с.
5. Клейтон П., Гэммонд П. Джаз. Притворись его знатоком. СПб. : Амфора, 2001. 103с.
6. Коллиер Дж. Л. Дюк Еллінгтон. М.: Свинг, 2002. 352 с.
7. Коллиер Дж. Л. Становление джаза. Москва : Радуга, 1984. 391 с.
8. Конен В. Джаз и культура Нового Света // Этюды о зарубежной музыке. М.: Искусство, 1989. с. 272-319
9. Конен В. К истории афро-американской музыки: История и современность. М.: Искусство, 1993. 516 с.
10. Конен В. Музыкально-творческие виды XX века: Этюды о зарубежной музыке. М.: Искусство, 1987. 496 с.
11. Конен В. Пути американской музыки. М.: Musicae, 1999. 552 с.
12. Конен В. Рождение джаза. М.: Искусство, 1984. 372 с.
13. Конен В. Третий пласт. Новые массовые жанры в музыке. XX века. М.: Искусство, 1994. 328с.
14. Митропольский М. История джаза (лекции в МКИМ). М., 1998. 332 с.
15. Панасье Ю. История подлинного джаза. Ленинград : Музыка, 1978. 128 с.
16. Переверзев Л. Джаз идет на север // Полный джаз : Еженедельный электронный журнал. 1999. # 34. Режим доступа : <http://www.jazz.ru/mag/44/default.asp>
17. Переверзев Л. От джаза к рок-музыке. СПб: Мастер-М, 2002. 388 с.
18. Сарджент У. Джаз. М.: Искусство, 1988. 628 с.
19. Сохор Л. О массовой музыке // Вопросы теории и эстетики музыки. СПб., 2001, вып. 13. с.52-66
20. Сыров В. Блюз и ладовое мышление рока // Музыкальная академия. 1996, № 3. с. 78-83
21. Ухов Д. Аналогии и ассоциации: к проблеме «Джаз и европейская музыкальная традиция» // Советский джаз. 1987, №5. с.39-44
22. Цукер А. Массовые жанры искусства. СПб.: ТОРН, 1994. 284 с.
23. Чугунов Ю. Эволюция гармонического языка джаза. М., 1997. 168 с.
24. Шапиро Н. Послушай, что я тебе расскажу... Новосибирск, 2007. 368 с.
25. Шестаков Г. Теоретические проблемы массовой культуры. М., 1995. 208 с.
26. Charters S. B. Jazz; New Orleans 1885-1963. New York, 1963. 336 p.
27. Gitler I. Jazz Masters of the '40s. New York : Da Capo Press, 1984. 290 p.
28. Goldberg J. Jazz Masters Of The 50s. New York : Da Capo Press, 1983. 246 p.

29. Russell R. *Jazz Style in Kansas City and the Southwest*. Berkeley : University of California Press, 1971. 292 p.
30. Russell R. *Jazz Style in Kansas City and the Southwest*. Berkeley : University of California Press, 1971. 292 p.
31. Rust B. *Jazz Records 1897-1942*. Vol. 1, 2. London : Storyville Publications and Co., 1970. 1968 p.
32. Sargeant W. *Jazz: Hot and Hybrid*. New York : Da Capo Press, 1975. 302 p.
33. Stewart R. *Jazz Masters of the Thirties*. New York : Macmillan, 1972. 228 p.
34. Ward G. C. *Jazz: A History of America's Music*. New York : Alfred A. Knopf. Random House, Inc., 2000. 512 p.